



Strasbourg, 13.3.2018.  
SWD(2018) 79 final

**RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE**

**SAVJETOVANJE S DIONICIMA - SAŽETO IZVJEŠĆE**

*priložen dokumentu*

**Prijedlog preporuke Vijeća**

**o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti**

{COM(2018) 132 final}

### **Kontekst – O europskom stupu socijalnih prava**

Europska komisija donijela je 8. ožujka 2016. Komunikaciju u kojoj je predstavila preliminarni nacrt budućeg europskog stupa socijalnih prava<sup>1</sup>. U Komunikaciji se iznosi obrazloženje inicijative te njezina uloga, područje primjene i priroda<sup>2</sup>.

U tom kontekstu Komisija je od ožujka do 31. prosinca 2016. održala opsežno javno savjetovanje radi prikupljanja povratnih informacija o predloženom nacrtu za potrebe konačnog prijedloga. Svrha savjetovanja bila je rasprava o postojećim socijalnim pravima, promjenama u svijetu rada i društvima te o ulozi stupa kao socijalne dimenzije ekonomske i monetarne unije. Postupak savjetovanja zaključen je europskom konferencijom, koja je održana 23. siječnja 2017.<sup>3</sup> Središnja tema savjetodavnog postupka bila je kako zajamčiti socijalnu zaštitu osoba u svim oblicima zaposlenja.

Jedan od dionika izjavio je □ da bi „primjerena i održiva socijalna zaštita trebala obuhvaćati sve osobe bez obzira na njihov status na tržištu rada, uz dužnu brigu za najranjivije, te se temeljiti na integriranom pristupu isporuke naknada i usluga, uključujući pristupačnu i održivu zdravstvenu skrb u kojoj se u obzir uzimaju nacionalne okolnosti, te na kvalitetnoj dugoročnoj skrbi koja se prvenstveno temelji na uslugama skrbi u domu i uslugama u zajednici, kao i na primjerenom smještaju beskućnika i potpori njihovoj ponovnoj integraciji u društvo. Odgovarajuće naknade za nezaposlene u razumnom trajanju te odgovarajući sustavi minimalnog dohotka trebali bi osigurati otpornu najnižu razinu socijalne zaštite koja omogućuje ponovnu integraciju na tržište rada. Mirovinski sustavi trebali bi omogućiti odgovarajuću zaštitu od siromaštva u starosti i istovremeno jamčiti održivost u cilju zaštite buduće generacije te pružiti potrebne resurse za djetinjstvo bez siromaštva.”<sup>4</sup>

Svoj doprinos predmetnoj raspravi dale su i druge institucije EU-a. Premda su Europski gospodarski i socijalni odbor<sup>5</sup> („smatra da bi rasprave koje je pokrenula Europska komisija o razvoju europskog stupa socijalnih prava obavezno trebale obuhvatiti i pitanje položaja radnika u novim oblicima rada, a osobito pitanje načina priznavanja njihova statusa i jamčenja da imaju odgovarajući pristup sustavima socijalne sigurnosti i socijalne zaštite”) i Odbor regija<sup>6</sup> („smatra da u sklopu novih oblika zapošljavanja ili pri određivanju novih zajedničkih europskih minimalnih standarda uvijek treba uzeti u obzir odgovarajuću razinu socijalne zaštite”) u raspravu uveli važne elemente, Europski parlament<sup>7</sup> otišao je korak dalje i zatražio donošenje preporuke koja bi obuhvaćala sve osobe u svim oblicima zaposlenja i samozaposlene.

---

<sup>1</sup> COM(2016) 127 final.

<sup>2</sup> Popraćena je dvama radnim dokumentima službi Komisije: u prvom se opisuju ključna gospodarska i društvena kretanja te kretanja na tržištu rada na kojima se stup temelji te koja bi trebao pomoći urediti; u drugom se podsjeća na najvažnije zakonodavstvo na razini EU-a. Radni dokumenti službi Komisije „Ključna gospodarska i društvena kretanja te kretanja u području zapošljavanja koja su temelj europskog stupa socijalnih prava” (SWD(2016) 51) i „Socijalna stečevina EU-a” (SWD(2016) 50) od 8. ožujka 2016.

<sup>3</sup> [Internetske stranice konferencije.](#)

<sup>4</sup> SWD(2017) 206 final, [dostupno na internetu.](#)

<sup>5</sup> EESC SOC/542, [dostupno na internetu.](#)

<sup>6</sup> Mišljenje Odbora regija 2868/2016, [dostupno na internetu.](#)

<sup>7</sup> Rezolucija Europskog parlamenta 2016/2095(INI), [dostupna na internetu.](#)

## **Inicijativa za pristup socijalnoj zaštiti**

U okviru inicijative provedeno je nekoliko savjetovanja s dionicima. Konkretno, provedeni su postupak savjetovanja s europskim socijalnim partnerima u dvije faze kako je propisano člankom 154. UFEU-a te otvoreno javno savjetovanje.

### **1. Rezultati početne procjene učinka**

Komisija je zaprimila devet povratnih odgovora na početnu procjenu učinka od pojedinaca/subjekata u Nizozemskoj (šest), Belgiji, Njemačkoj i Ujedinjenoj Kraljevini. Osobe/udruge iz Nizozemske u svojim odgovorima ističu supsidijarnost te smatraju da bi samozaposlene osobe htjele biti odgovorne za svoje odluke, uključujući za osiguravanje rizika. U odgovoru poslovne organizacije iz Ujedinjene Kraljevine navodi se da je dobrovoljne sustave u državama članicama lakše uspostaviti u kratkom do srednjem roku (od dvije godine do pet godina), ali da je to potrebno učiniti na nacionalnoj razini te da vlade možda teško postignu dogovor. Organizacija EuroHealthNet u svojem odgovoru naglašava važnu ulogu socijalne zaštite u smanjenju nejednakosti u području zdravstva, a krovne organizacije njemačkog socijalnog osiguranja podupiru raspravu o pristupu socijalnoj zaštiti te stvaranje sustava socijalne zaštite koji su otporni na buduće izazove u kontekstu promjena u svijetu rada.

### **2. Rezultati prve faze savjetovanja sa socijalnim partnerima**

Prva faza savjetovanja sa socijalnim partnerima pokrenuta je 29. travnja, a zatvorena 23. lipnja 2017.

U savjetovanju su sudjelovali sljedeći sindikati: Europska konfederacija sindikata (ETUC), Eurocadres, Europska konfederacija izvršnog i upravnog osoblja (CEC), Europska konfederacija nezavisnih sindikata (CESI), Europski savez radnika u sektoru umjetnosti i zabave (EAEA) i Europsko udruženje novinara (EFJ). Valja napomenuti da odgovor ETUC-a obuhvaća i stajališta deset sektorskih sindikata u njegovu sastavu.

Kad je riječ o poslodavcima, odgovore u okviru savjetovanja dostavili su BusinessEurope, Europski centar poslodavaca i poduzeća koji pružaju javne usluge (CEEP), EuroCommerce, Europsko udruženje obrtnika, malih i srednjih poduzetnika (UEAPME), Vijeće europskih poslodavaca u metalnoj industriji, inženjerstvu i novim tehnologijama (CEEMET), Vijeće europskih općina i regija (CEMR), Europska grupacija poslodavaca u kemijskoj industriji (ECEG), Udruga hotela, restorana i kafića u Europi (HOTREC), Predstavnik za sektor maloprodaje, veleprodaje i međunarodne trgovine u EU-u (EuroCommerce), Skupina poslodavaca pri Odboru poljoprivrednih organizacija u Europskoj uniji (GEOPA-COPA) i Svjetska konfederacija za zapošljavanje (WEC).

### **Utvrđivanje problema povezanih s pristupom socijalnoj zaštiti**

Socijalni partneri uglavnom su se složili da postoje problemi povezani s pristupom radnika u nestandardnim oblicima zaposlenja i samozaposlenih socijalnoj zaštiti.

Međutim, poslodavci su naglasili da svođenje vrlo različitih tipova zaposlenja pod zajednički naziv „nestandardno” nije primjereno jer se tako ne uzimaju u obzir razlike između tih različitih oblika zaposlenja te potrebe i želje takvih radnika, uključujući u smislu pristupa socijalnoj zaštiti (BusinessEurope). Usto, WEC je naglasio heterogenost samozaposlenih osoba. UEAPME je pozvao na evidentiranje nacionalnih politika, dostupnosti i ponude prilagođenih sustava socijalne zaštite te njihove prihvaćenosti prema različitim skupinama.

CEEP je naglasio da su posljedica različitih modela tržišta rada i socijalnih modela različite razine zaštite.

S druge strane, sindikati smatraju da utvrđivanje problema ide u pravom smjeru, ali da se postupak ipak može poboljšati te su naveli da novi oblici zaposlenja podrazumijevaju nekvalitetna radna mjesta i nesigurne uvjete, čija su češća posljedica nedostaci u zaštiti od životnih rizika nego prave mogućnosti zaposlenja (ETUC, Eurocadres). U navedene probleme moglo bi se uvrstiti i pravo na kolektivno pregovaranje, poštenu naknadu za sve te pravo na slobodu udruživanja za sve radnike (EFJ). Usto, sindikati su naglasili da bi se usklađenost trebala osigurati prijedlozima o informiranju o sustavu socijalne sigurnosti iz Direktive o pisanoj izjavi. (ETUC, Eurocadres).

### **Najvažnije grane socijalne zaštite i usluga za pomoć pri zapošljavanju**

Sindikati smatraju da su sve grane jednako važne te promiču integriran i sveobuhvatan pristup socijalnoj zaštiti, ne dovodeći u pitanje prethodno navedene primjedbe o razlikama između područja politike, uključujući sve grane obuhvaćene Konvencijom MOR-a br. 102 (i Uredbom o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti). Ako je potrebno odrediti prioritete, CEC je sklon onima koji nisu univerzalne prirode. Svi bi trebali imati pristup povezanim uslugama za pomoć pri zapošljavanju.

Mišljenja poslodavaca nisu jedinstvena. BusinessEurope smatra da to pitanje podrazumijeva da će se provesti inicijativa EU-a u tom području (čemu se organizacija protivi). EuroCommerce sumnja da se mogu klasificirati područja socijalne zaštite, dok COPA stavlja naglasak na nesreće na radu i profesionalne bolesti. HOTREC smatra da je socijalna zaštita u nadležnosti država članica, ali ističe da bi stjecanje vještina, obrazovanje i izobrazba trebali biti lako dostupni svim građanima.

### **Osobno područje primjene inicijative EU-a**

Sindikati se u načelu zalažu za široko osobno područje primjene te za to da inicijativa EU-a obuhvaća sve radnike u nestandardnim oblicima zaposlenja i samozaposlene. Međutim, neki od njih prije svega pozivaju na definiranje načela za zajedničko razumijevanje pravne prirode različitih oblika zaposlenja na razini EU-a (CEC, CESI).

Poslodavci nerado odgovaraju na pitanje o osobnom području primjene inicijative EU-a jer nisu skloni takvoj inicijativi (BusinessEurope) ili se pozivaju na načelo supsidijarnosti (HOTREC) ili smatraju da bi osobno područje primjene ovisilo o prirodi predmetne inicijative (EuroCommerce). CEMR naglašava potrebu za jasnijom definicijom pravne prirode različitih oblika zaposlenja, dok COPA smatra da bi pravna inicijativa EU-a trebala obuhvatiti sve radnike u nestandardnim oblicima zaposlenja, a da bi samozaposleni trebali biti obuhvaćeni samo preporukom.

### **Zakonodavstvo EU-a i instrumenti na razini EU-a**

BusinessEurope, UEAPME i EuroCommerce ne smatraju da su izmjene zakonodavstva u tom području potrebne ni primjerene. Otvorena metoda koordinacije i proces europskog semestra, uključujući određivanje mjerila, bili bi pravi alati za uzajamno učenje i razmjenu dobre prakse. Cilj je da se nacionalne politike poboljšaju na temelju učenja iz odgovarajućih primjera drugih nacionalnih praksi. Druge organizacije poslodavaca skrenule su pozornost na sektorski socijalni dijalog (COPA), nadležnosti država članica te načela supsidijarnosti i proporcionalnosti (CEEMET, ECEG, EuroCommerce, WEC i CEEP).

Sindikati pak smatraju da je potrebno unaprijediti zakonodavstvo EU-a. ETUC i CESI smatraju da je potrebna bolja provedba postojećeg zakonodavstva, osobito na nacionalnoj razini. CEC navodi da je potrebno smanjiti administrativno opterećenje koje se može povezati s pružanjem informacija o radnom statusu pojedinca te osigurati djelotvoran prijenos svih prava.

### **Spremnost na ulazak u pregovore**

Svi su sindikati istaknuli svoju spremnost na ulazak u pregovore. Međutim, u slučaju da socijalni partneri EU-a ne pristanu na pregovore ili pregovori ne poluču uspjeh, sindikati pozivaju Komisiju na izradu zakonodavnog prijedloga.

Poslodavci ne namjeravaju pokrenuti dijalog na temelju članka 155. UFEU-a ili zato što ne vide potrebu za djelovanjem na razini EU-a, osim radi uzajamnog učenja i razmjene prakse (BusinessEurope), ili zato što je za predmetno područje važnija supsidijarnost (HOTREC, UEAPME) pa se problem može bolje riješiti na razini nacionalnih vlada (EuroCommerce) ili putem sektorskog socijalnog dijaloga (COPA). CEEP naglašava da je prije svega potrebno definirati valjane pokazatelje.

### **Opseg savjetovanja**

ETUC-u nedostaju jasni prijedlozi o stvaranju kvalitetnih radnih mjesta s dogovorenim pokazateljima za njihovo praćenje, uključujući za pristup socijalnoj zaštiti. ETUC stoga smatra da su utvrđeni ključni aspekti nedovoljnog pristupa (razlike u pristupu socijalnoj zaštiti, nedovoljan prijenos prava te nedostatak transparentnosti o pravima radnika na socijalnu zaštitu) važna pitanja koja je potrebno riješiti, ali bi stavio naglasak na uklanjanje razlika u socijalnim pravima osoba s obzirom na socijalnu zaštitu i usluge za pomoć pri zapošljavanju.

### **Dodatno savjetovanje sa socijalnim partnerima**

Glavna uprava za zapošljavanje i socijalna pitanja održala je bilateralne sastanke sa svih 16 socijalnih partnera koji su dali svoj doprinos u prvoj fazi savjetovanja sa socijalnim partnerima. Ti su sastanci održani u razdoblju od 14. srpnja do 5. rujna. Bilateralni su sastanci organizirani radi davanja tehničkih pojašnjenja i mogućeg prikupljanja dodatnih informacija. Dobivene informacije predstavljene su u odgovarajućim poglavljima ovog dokumenta.

## **3. Rezultati druge faze savjetovanja sa socijalnim partnerima**

Druga faza savjetovanja sa socijalnim partnerima pokrenuta je 20. studenoga, a zatvorena 5. siječnja 2018.

U savjetovanju su sudjelovali sljedeći sindikati: Europska konfederacija sindikata (ETUC), Eurocadres, Europska konfederacija izvršnog i upravnog osoblja (CEC), Europska konfederacija nezavisnih sindikata (CESI), Europski savez radnika u sektoru umjetnosti i zabave (EAEA), Europski ogranak globalnog saveza sindikata (UNI Europa) i Svjetska konfederacija za zapošljavanje (WEC).

Kad je riječ o poslodavcima, odgovore u okviru savjetovanja dostavili su BusinessEurope, Europski centar poslodavaca i poduzeća koji pružaju javne usluge (CEEP), EuroCommerce, Europsko udruženje obrtnika, malih i srednjih poduzetnika (UEAPME), Vijeće europskih poslodavaca u metalnoj industriji, inženjerstvu i novim tehnologijama (CEEMET), Europska

grupacija poslodavaca u kemijskoj industriji (ECEG) i Udruga hotela, restorana i kafića u Europi (HOTREC).

### **Ciljevi u pogledu osiguranja, prijenosa i transparentnosti**

Sindikati se slažu s ciljevima inicijative u pogledu osiguranja, prijenosa i transparentnosti. Prema ETUC-u formalno i djelotvorno osiguranje od iznimne je važnosti, čemu bi trebalo dodati i pristup *odgovarajućoj* socijalnoj zaštiti. Doprinosi i naknade (za samozaposlene i nestandardne radnike) trebali bi biti što sličniji onima za radnike sa standardnim ugovorima o radu (CESI). Povezivanje prava na socijalnu zaštitu s pojedincima ne bi trebalo voditi do individualizacije socijalne zaštite te se mora zadržati kolektivna dimenzija (EAEA). Trebalo bi zajamčiti pun prijenos i kumulaciju tih prava i naknada, neovisno o obliku ili trajanju zaposlenja (UNI Europa). Istaknuta je i važnost pristupa izobrazbi i uslugama za pomoć pri zapošljavanju (Eurocadres). Svi se sindikati slažu da je potrebna veća transparentnost.

Mišljenja poslodavaca nisu jedinstvena. Većina organizacija poslodavaca u velikoj se mjeri slaže s navedena tri cilja, ali ističu da je to područje u nadležnosti država članica (BusinessEurope, EuroCommerce, CEEMET, CEEP i UEAPME).

ECEG se ne slaže da nestandardni radnici i samozaposleni imaju ograničen pristup socijalnoj zaštiti te ne smatra da je potrebna zajednička definicija radnika na razini EU-a.

HOTREC se slaže da je potrebna veća transparentnost, ali smatra da je najvažnije načelo supsidijarnosti te se stoga zalaže za evidentiranje sustava prijenosa na nacionalnoj razini.

### **Opcije u pogledu obveznog ili dobrovoljnog formalnog osiguranja**

Svi se sindikati zalažu za obvezno formalno osiguranje izjednačeno s onim za standardne radnike (ETUC, EAEA), ali napominju da bi trebalo uzeti u obzir i nacionalne tradicije (CEC).

Poslodavci su imali različita mišljenja o tim opcijama. ECEG se slaže da bi socijalna zaštita trebala biti obvezna, ali bi zaposlenici trebali imati pravo odabrati oblik osiguranja (javno ili privatno). BusinessEurope istaknuo je da bi samozaposleni trebali imati slobodu izbora. CEEP i EuroCommerce prednost daju dobrovoljnom formalnom osiguranju kako bi se u obzir uzela raznolikost oblika zaposlenja i heterogenost samozaposlenih. HOTREC, CEEMET i UEAPME smatraju da je najvažnije načelo supsidijarnosti.

### **Odgovarajuće djelovanje za jamčenje djelotvornog osiguranja**

Sindikati i poslodavci imaju oprečna mišljenja o tome što je odgovarajuće djelovanje. Sindikati se zalažu za to da se postojeći sustavi prošire i prilagode tako da obuhvaćaju osobe u svim oblicima zaposlenja (ETUC) u mjeri u kojoj je to u skladu s Ugovorima (CESI). Spomenuta je direktiva EU-a s obvezujućim minimalnim načelima i zahtjevima (Uni Europa, EAEA), ali njome se ne bi smjela dovesti u pitanje postojeća pravna stečevina EU-a, sniziti postojeći nacionalni standardi niti bi ona trebala dovesti do silaznog usklađivanja prava.

S druge strane, organizacije poslodavaca protive se pravno obvezujućim mjerama u tom području jer smatraju da je najvažnije načelo supsidijarnosti (ECEG, HOTREC), ali bi pozdravili primjenu otvorene metode koordinacije, europskog semestra i razmjenu najbolje prakse, određivanje mjerila i pregled socijalnih pokazatelja (BusinessEurope). Pojedine organizacije poslodavaca (CEEP i EuroCommerce) smatraju da je preporuka Vijeća primjerena.

### **Minimalni zahtjevi koji su primjereni za jamčenje prijenosa i transparentnosti**

Sindikati smatraju da je s obzirom na kretanja na tržištu rada potrebno odrediti minimalne standarde u području socijalne zaštite (CESI). Punu prenosivost trebalo bi jamčiti povezivanjem prava na socijalnu zaštitu s pojedincima putem izjednačenog izračuna i zbrajanja, ali tako da posljedica ne bude individualizacija socijalne zaštite (ETUC).

Neki poslodavci slažu se s načelom prijenosa prava, ali pozivaju da se prije uvođenja pravnih obveza izradi procjena učinka (ECEG) ili pak ističu da je najvažnije načelo supsidijarnosti te da treba dati prednost evidentiranju postojećih sustava prijenosa (HOTREC).

Drugi preporučuju da se EU ograniči na opće odredbe (UEAPME) ili bi htjeli ograničiti prijenos na minimalna prava socijalne zaštite (EuroCommerce). Administrativni troškovi prijenosa trebali bi biti što niži, a novi poslodavac ne bi trebao imati dodatne troškove zbog jamčenja prenesenih prava (CEEP).

#### **Spremnost na ulazak u pregovore**

Svi su sindikati istaknuli svoju spremnost na ulazak u pregovore. Međutim, ETUC je smatrao da više ne postoje uvjeti za formalne pregovore, dok su drugi sindikati pozvali Komisiju da izradi zakonodavni prijedlog prije europskih izbora 2019. Poslodavci ne namjeravaju pokrenuti dijalog na temelju članka 155. UFEU-a jer ne vide potrebu za djelovanjem na razini EU-a.

#### **4. Rezultati javnog savjetovanja**

Otvoreno javno savjetovanje trajalo je od 20. studenoga 2017. do 15. siječnja 2018. Zaprimito je 119 odgovora, od čega 62 odgovora organizacija, 7 odgovora uprava, 37 odgovora građana i 13 drugih odgovora (npr. istraživački instituti, mreže). Većina odgovora pristigla je iz zemalja s dobro razvijenim sustavima socijalne zaštite kao što su Njemačka (18), Belgija (16), Francuska (15) i Švedska (14). Zaprimito je 15 dokumenata o stajalištu, najviše od Njemačke (5), Belgije (4), Francuske (2) i Ujedinjene Kraljevine (2), a dostavili su ih regionalne i središnje vlade, pružatelji socijalne zaštite, zadruge, organizacije samozaposlenih, jedan sindikat, jedna nevladina organizacija i jedno poduzeće.

#### **Problemi**

*Slažete li se s opisom utvrđenih problema u popratnom dokumentu?*

Otprilike dvije trećine ispitanika složilo se s problemima koje je utvrdila Komisija. Najviše ih se slaže da postoje nedostaci u djelotvornom osiguranju, dok je na drugom mjestu regulatorna složenost.

	Slažem se (broj odgovora od njih 119)
Nedostaci u formalnom osiguranju	66
Nedostaci u djelotvornom osiguranju	78
Nedovoljna prenosivost	65
Nedovoljna transparentnost	69
Regulatorna složenost	75
Drugi problemi	62

## Načela

*Slažete li se da bi moguća inicijativa EU-a trebala slijediti opća načela politike navedena u nastavku?*

Velika većina ispitanika složila se da bi moguće djelovanje EU-a trebalo slijediti navedena načela, uključujući pružanje odgovarajuće socijalne zaštite svim radnicima bez obzira na njihov radni odnos, povezivanje prava pojedinaca s njihovim radom i prenosivost prava, transparentne informacije i pojednostavnjenje administrativnih zahtjeva. Samo 14 ispitanika složilo se s opcijom da „nije potrebno poduzimati mjere”.

	Slažem se (broj odgovora od njih 119)
Bez obzira na vrstu i trajanje radnog odnosa radnici i, ako su u usporedivim uvjetima, samozaposleni, moraju imati pravo na primjerenu socijalnu zaštitu	85
Prava osoba moraju biti povezana s njihovim radom, a ne s ugovorom, te biti prenosiva	72
Prava i povezane informacije moraju biti transparentni	86
Administrativni zahtjevi moraju biti jednostavni	82
Nije potrebno poduzimati mjere	14

## Opcije

S obzirom na navedene opcije 69,7 % ispitanika odgovorilo je da bi prava i obveze povezani sa socijalnom zaštitom trebali biti obvezni za sve vrste radnih mjesta, neovisno o vrsti ugovora, a 56,3 % ispitanika smatralo je da bi obvezna zaštita i naknade za nestandardne radnike trebale biti usklađene s razinama koje se primjenjuju na standardne radnike.

Ukupno 64,7 % ispitanika misli da bi prava i obveze povezani sa socijalnom zaštitom trebali biti obvezni za sve samozaposlene, a 47,1 % ispitanika smatra da bi obvezna zaštita i naknade za samozaposlene trebale biti usklađene s razinama koje se primjenjuju na standardne radnike.

Najzad, 52,94 % ispitanika smatra da bi jedinstveni sustav socijalne zaštite koji bi obuhvatio sve zaposlene osobe bio najprimjereniji način jamčenja djelotvornog osiguranja. Čak 54,6 % ispitanika smatra da bi jedinstveni sustav socijalne zaštite bio primjeren za samozaposlene.

## Instrumenti

Gotovo tri četvrtine ispitanika (72,3 %) istaknulo je potrebu za djelovanjem na razini EU-a. Ukupno 54,6 % ispitanika procijenilo je uvođenje novog zakonodavstva EU-a (npr. direktive) vrlo djelotvornim. Samo 4,2 % ispitanika smatra da bi neobvezno zakonodavstvo EU-a (npr. preporuka Vijeća) bilo iznimno djelotvorno.



## Učinci

Velika većina ispitanika smatra da bi uvođenje **obveznog** osiguranja prava na socijalnu zaštitu u svim oblicima zaposlenja imalo pozitivan učinak na europsko društvo, tržište rada, radnike, javne financije i gospodarstvo,

*Ocijenite kako bi uvođenje obveze osiguranja prava na socijalnu zaštitu u svim oblicima zaposlenja djelovalo na gospodarstvo.*

	Pozitivno (broj odgovora od njih 119)
Konkurentnost	73
Otpornost i prilagodljivost	72
Gospodarski rast	72

ali neutralan učinak na mala i srednja poduzeća.

*Ocijenite kako bi uvođenje obveze osiguranja prava na socijalnu zaštitu u svim oblicima zaposlenja djelovalo na mala i srednja poduzeća.*

	Neutralno (broj odgovora od njih 119)
Trošak	51
Tržišno natjecanje	45

S druge strane, uvođenje osiguranja prava na socijalnu zaštitu **na dobrovoljnoj osnovi** ondje gdje postoje nedostaci imalo bi neutralan/negativan učinak na europsko društvo, tržište rada, radnike, javne financije i gospodarstvo,

*Ocijenite kako bi uvođenje osiguranja prava na socijalnu zaštitu na dobrovoljnoj osnovi ondje gdje postoje nedostaci djelovalo na gospodarstvo.*

	Negativno (broj odgovora od njih 119)	Neutralno (broj odgovora od njih 119)
Konkurentnost	45	43
Otpornost i prilagodljivost	49	40
Gospodarski rast	49	41

ali neutralan učinak na mala i srednja poduzeća.

*Ocijenite kako bi uvođenje osiguranja prava na socijalnu zaštitu na dobrovoljnoj osnovi ondje gdje postoje nedostaci djelovalo na mala i srednja poduzeća.*

	Neutralno (broj odgovora od njih 119)
--	---------------------------------------

Trošak	55
Tržišno natjecanje	62